

DE COMMISSIE ARTS-STAATSAMBTENAAR.

Voor het kort bericht van de algemeene vergadering wordt tot nog toe alleen door den secretaris gezorgd. Daar hij afwezig is, kan ik hem niet vragen naar de onjuistheid, waarvan collega SNOECK HENKEMANS rept. Wel kan ik zeggen, dat deze gelijk heeft: er werd omtrent het aanblijven der commissie niets beslist. De commissieleden, die aanwezig waren, bleken, hoewel ik aandrang, voor aanblijven niet veel te voelen. Ik herinner mij dit heel goed.

den Haag, 1 Augustus 1920.

A. SIKKEL AZ.

EEN WIJS BESLUIT DER ALGEMEENE VERGADERING.

Het spijt mij genoopt te worden tot nog een enkele opmerking. Zij mag echter niet achterwege blijven na wat collega SNOECK HENKEMANS schrijft over „een groote fout” van Arnhem.

Het was een *wijs besluit* in Arnhem (en niet het eenige), toen met overgrote meerderheid werd uitgemaakt, dat twee vergaderingen aan de voorstellen van het hoofdbestuur zouden worden gewijd.

En niet alleen *wijs*; het was ook *eerlijk*. De thuisblijvenden rekenden er op, dat geen beslissing zou worden genomen; tal van afgevaardigden hadden opdracht in dien zin hun stem uit te brengen.

Algemeen wenschte men, dat de thuisblijvers zouden kunnen kennis nemen van het verhandelde, en dat eerst daarna, dus na gezette overweging, in een tweede vergadering zou worden beslist. Het secretariaat los te maken uit het verband der voorstellen, zou al heel onpractisch zijn geweest.

De voorstellen zijn Dinsdagmiddag, en op Woensdag, 's ochtends en 's middags, behandeld. Woensdag was collega SNOECK HENKEMANS niet aanwezig. Hij heeft dus van de beraadslaging geen volledigen indruk kunnen krijgen. Ik vlei mij, dat het stenografisch verslag van dien tweeden dag hem nog enkele redevoeringen zal brengen, die het de moeite loont ook nog te lezen.

Velen achten aanstelling van een tweeden voorzitter nog dringender dan regeling van het secretariaat. Een oordeel zal dus in de afdelingen het best kunnen vallen na bestudeering van het verslag der algemeene vergadering en van de nadere uitwerking der voorstellen, die het hoofdbestuur toezegde.

den Haag, Augustus 1920.

A. SIKKEL AZ.

EEN GROOTE FOUT VAN DE LAATSTE ALGEMEENE VERGADERING.

Onder bovenstaand opschrift geeft collega SNOECK HENKEMANS in zijn ingezonden stuk in overweging, om zonder algemeene vergadering alsnog een proef te nemen met het benoemen van een secretaris, die geen praktijk zou mogen uitoefenen om volledig ter beschikking van de Maatschappij te staan. Alzoo een volwaardig secretaris.

Toegegeven moet worden, dat ook afgevaardigden zich in dien geest hebben uitgelaten; maar er is toch ook een ander geluid gehoord, waarmee in dit geval terdege rekening moet worden gehouden.

Nadat enkele afgevaardigden zich vóór de benoeming van een volwaardig secretaris verklaard hadden, heb ik als afgevaardigde van Rotterdam, aan den secretaris onzer Maatschappij, daar hij toch beter dan één onzer wist, wat aan het secretariaat verbonden is, de vraag gesteld: of wij volgens zijn meening zouden kunnen volstaan met het benoemen van een volwaardig secretaris. Na eene uiteenzetting van de ontwikkeling van het secretariaat, verklaarde hij: dat volgen zijn meening, het bet noemen van een volwaardig secretaris *niet* voldoende was. Hij zou telkens bij voorkomen van gewichtige zaken met het dagelijksch bestuur moeten kunnen overleggen en het was van geen voorzitter te vergen, zooveel tijd voor die vergaderingen te geven.

In de oplossing van deze moeilijkheid verschilde hij van meening met het hoofd-

bestuur. Het hoofdbestuur stelde voor hierin te voorzien door het benoemen van een weeden voorzitter, om alzo den voorzitter van veel werk te ontlasten; hij meende, dat men de andere hoofdbestuurders bij toerbeurt voor die taak zou kunnen aanwijzen en alsdan bezoldigen.

Nu meen ik, dat eerst onderzocht zou moeten worden, in hoeverre de hoofdbestuurders in staat zouden zijn, gelet ook op hunne praktijk, dit werk over te nemen. Maar wanneer wij nu hooren van iemand, die tot oordeelen bevoegd is, dat een volwaardig secretaris alleen *niet* voldoende is, dan zouden wij toch door zulk een benoeming half werk alias geen werk doen.

Vandaar dan ook, dat ik den afgevaardigden verzocht, om vóór wij een besluit zouden nemen, dit antwoord van SCHREVE nog eens in hun afdeeliningsvergaderingen te bespreken.

Uit gesprekken toch met enkele afgevaardigden, voorstanders van een volwaardig secretaris, bleek reeds na afloop der vergadering, welk een indruk deze mededeeling van den secretaris op hen gemaakt had en hoe hun meening daardoor gewijzigd was.

Rotterdam, 1 Augustus 1920.

Dr. B. C. VAN DER NAGEL.

VROEDVROUW EN ARTS.

Naar aanleiding van de ingezonden stukken in het Tijdschrift, waarin een vergelijking werd gemaakt tusschen hulp van den dokter of eene vroedvrouw bij bevalingen, wil ik u mededeelen, dat ik, kortgeleden, geroepen werd bij eene kraamvrouw, omdat de vliezen gebroken waren. Wegens naast den schedel uitgerekte nog kloppende navelstreng, verrichtte ik, na zoo snel mogelijk de aseptische voorzorgen in acht genomen te hebben, en na katheterisatie, forcipale extractie, en bracht een, hoewel asphyctisch, toch spoedig goed ademend gezond kind te voorschijn. Wat ben ik dankbaar, dat ik als medicus die vrouw kon helpen en niet vroedvrouw was. (Voor de mogelijkheid, de vroedvrouw ook kunstverlossingen te laten verrichten, voel ik althans nog niets).

Amsterdam, 2 Augustus 1920.

M. GOUDVIS.

SAMENWERKING VAN MAAGARTS EN CHIRURG.

In het *Tijdschrift* van 24 Juli 1920 komt onder de rubriek „Vereenigingsverslagen” het verslag voor van een vergadering, gehouden op Zondag 16 Mei 1920, van de Nederl. Vereeniging van maag-darm-artsen (bldz. 363 enz.).

Dit verslag heeft op mij, en allicht op velen met mij, een zóó onaangename indruk gemaakt, dat ik niet kan nalaten, hiertegen een enkel woord van protest te laten hooren.

Een van de aanwezige leden hield daar een voordracht over samenwerking van maagarts en chirurg. En zoowel in deze voordracht, als in de daarover gevoerde discussie, is zóóveel krenkends gezegd aan het adres van den huisarts, maar veel meer nog aan dat van den chirurg, dat ik de gedachte niet heb kunnen onderdrukken, dat de 10 vergaderde maag-darm-artsen eenigszins bitter waren, en zichzelf in hun geweldige en nimmer falende kennis van de maagziekten door andere gewonere medici miskend achtten.

Voor de chirurgen kregen er van langs.

De één maakte een darmlis te lang, de ander koos niet de juiste plaats voor de anastomose.

De één maakte deze, de andere die fout. En het was niet dan huiverend, dat men een maagpatiënt aan de handen van den chirurg toevertrouwde.

Ik zelf ben geen chirurg. Doch van onze Nederlandsche chirurgen heb ik toch nog al den indruk gekregen, dat zij goed onderlegd zijn; dat zij weten, wat zij doen, na een nauwkeurig klinisch onderzoek en vastgestelde diagnose; en dat zij zelve de verantwoording durven dragen van wat zij ondernemen.

En voor de zóóveelste maal werd ik, door deze discussie, weer in mijne opvatting